

De heer P. Muylers
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport
Phoenixgebouw
Koning Albert II-laan 19
1210 BRUSSEL

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	Brussel
25 juni 2009	FB/CenAcc-CR/IV 2009-013 K09-U-09-0874	N 09-3.539.166 B1	9 maart 2010

Jaarrekening 2008 van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquicultuursector (FIVA)

Mijnheer de minister,

Het Rekenhof deelt u mee dat het de controle van de bovenvermelde jaarrekening heeft beëindigd. Die controle kadert in de bevoegdheid van het Rekenhof, toegekend door artikel van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

Het FIVA heeft een jaarrekening 2008 opgesteld overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 1997 betreffende een geïntegreerde economische boekhouding en budgettaire rapportering voor de Vlaamse openbare instellingen.

De instelling heeft de uitvoeringsrekening van de begroting als volgt vastgesteld:

ontvangsten	2.915.730 EUR
uitgaven	2.163.283 EUR

Bijgevolg is er voor het begrotingsjaar 2008 een overschot van 752.447 EUR dat, samen met het overschot op 31 december 2007 van 3.448.857 EUR, het gecumuleerd overschot op 31 december 2008 verhoogt tot 4.201.304 EUR.

De instelling heeft haar bedrijfseconomische jaarrekening afgesloten met een balanstotaal van 4.201.304 EUR en een nettowinst van het boekjaar van 752.447 EUR.

Op basis van een voorafgaande risicoanalyse heeft het Rekenhof beslist tot een grondige controle van de jaarrekening 2008 van het FIVA. Naast zijn controle van de balans, de resultatenrekening en de uitvoeringsrekening van de begroting, heeft het Rekenhof daarbij bijzondere aandacht besteed aan de aanrekening op de vastleggingsmachtiging en de opvolging ervan.

FIVA: de aanrekening op de vastleggingsmachtigingen

Inleiding

De decreetgever heeft het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector (FIVA) op 13 mei 1997 opgericht als overheidsinstelling van categorie A. Het oprichtingsdecreet⁽¹⁾ en de bijhorende uitvoeringsbesluiten⁽²⁾ droegen het FIVA op een gepast antwoord te zoeken op een aantal structurele problemen in de visserij- en aquacultuursector. Deze problemen behelzen onder meer de vestiging van jonge reders, de oprichting van aquacultuurbedrijven en de verzekering van de continuïteit in de steunverlening aan investeringen voor de bouw en modernisering van vissersvaartuigen (eventueel met Europese cofinanciering).

Het FIVA hanteert in zijn taakvervulling de steunvormen rentesubsidies en kapitaalpremies. Het kan ook, onder bepaalde voorwaarden en tegen betaling van een bijdrage, een waarborg van de Vlaamse overheid voor leningen toekennen.

Voor de uitvoering van dat beleid wijst de Vlaamse begroting het FIVA jaarlijks een vastleggingsmachtiging toe⁽³⁾. Volgens de artikelen 47 en 54 van het boekhoudbesluit dient het FIVA de aanwending van deze machtiging extracomptabel op te volgen. Het moet daarover rapporteren in de toelichting bij de uitvoering van de begroting.

Het Rekenhof heeft bij zijn controle van de jaarrekening 2008 van het FIVA de aanrekeningen op en de opvolging van deze vastleggingsmachtigingen onderzocht. Gelet op het relatief jonge bestaan van de instelling, heeft het de gegevens van bij de oprichting (1997) in het onderzoek betrokken.

Organisatie van de extracomptabele opvolging en rapportering

Het FIVA heeft niet duidelijk gepreciseerd wie de extracomptabele opvolging van de aanrekeningen op de vastleggingsmachtigingen dient uit te voeren. Zowel de rekenplichtige als de verantwoordelijken van de beheersautoriteit (dienst Zeevisserij binnen de afdeling Landbouw- en Visserijbeleid) houden, elk op eigen initiatief, een overzicht van de aanrekeningen op de vastleggingsmachtigingen bij. Deze overzichten lopen niet altijd volledig gelijk.

Volume 15A van de jaarlijkse rapportering over de jaarrekening van de betrokken instelling rapporteert over de aanrekeningen op de machtiging. De rekenplichtige maakt deze rapportering op. Voor sommige aangelegenheden krijgt zij informatie van de beheersautoriteit.

Gelet op de afwijkingen in de registraties van deze gegevens, stemt ook de rapportering over deze gegevens niet altijd overeen met de werkelijkheid.

¹ Decreet van 13 mei 1997 houdende oprichting van een Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector, gewijzigd door het decreet van 21 oktober 2005 en het programma-decreet van 19 december 2008.

² Besluiten van de Vlaamse Regering van 7 juli 1998 respectievelijk houdende vaststelling van de regelen tot de werking en het beheer van het Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector en betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij- en aquacultuursector, beide gewijzigd op 9 mei 2003.

³ De initiële begroting 2008 trok 3.307.000 EUR uit. Dit bedrag daalde later tot 2.518.000 EUR.

Toewijzing van de uitbetalingen aan de vastleggingen

Het Rekenhof stelde bij zijn controle vast dat het FIVA de ordonnantie voor de uitbetaling van de effectieve steunverlening niet altijd aan de juiste vastlegging koppelde. Dat heeft tot gevolg dat het vastleggingssaldo, zijnde het verschil tussen de aangegane verbintenis (vastlegging) en de al nagekomen verplichtingen (ordonnanties), voor bepaalde dossiers niet of niet altijd in overeenstemming is met de werkelijkheid. In sommige gevallen vertoonde de extracomptabele opvolging van de aanwending van de vastleggingen zelfs een negatief saldo.

Openstaande vastleggingssaldi

Het FIVA volgt de openstaande vastleggingssaldi onvoldoende op. Van de opstart van de instelling in 1997 tot 2008 bracht het in geen enkele rapportering tot uiting of het voor de aangegane verbintenissen al stappen ondernam ter controle van het bestaansrecht van de openstaande vastleggingssaldi. Het is nochtans voor verscheidene dossiers, vooral die uit de beginjaren, duidelijk dat de corresponderende vastleggingssaldi zonder voorwerp zullen blijven. Het totale openstaande vastleggingssaldo is dus voor een belangrijk bedrag overgevaardeerd.

Dat heeft tot gevolg dat de staat van de vaststaande toekomstige verplichtingen en verbintenissen, opgenomen in de jaarrekening van de instelling, niet waarheidsgetrouw is. Deze informatie heeft op budgettaire en beleidsuitvoerend vlak nochtans belangrijke implicaties. Fouten daarin veroorzaken incorrecte toekomstige betalingskalenders en onjuiste toewijzingen van de benodigde begrotingskredieten.

Conclusie

Het FIVA besteedt sinds zijn oprichting in 1997 te weinig aandacht aan een nauwgezette opvolging van de aanwending van zijn jaarlijkse vastleggingsmachtigingen. Het heeft de extracomptabele opvolging intern onvoldoende geregeld, zodat ook de rapportering erover niet met de werkelijkheid overeenstemt. Onjuiste toewijzingen en openstaande saldi zonder voorwerp kunnen op termijn betalings- en kredietproblemen veroorzaken.

Aanbevelingen

- Het FIVA moet de extracomptabele opvolging van de aanrekeningen op de vastleggingsmachtiging intern duidelijk regelen, opdat het op een adequate manier kan rapporteren over de rechten en verplichtingen die uit die vastleggingsmachtigingen voortvloeien.
- Het FIVA moet voor de aanwending van de vastleggingsmachtiging, maar ook voor de aanrekeningen op de vastleggingen zelf, sluitende procedures opmaken en toepassen.
- Het moet maatregelen treffen voor een nauwgezette opvolging van de openstaande vastleggingssaldi. Dat moet resulteren in een meer efficiënte en transparante dossieropvolging en een meer correcte economische en budgettaire verwerking en rapportering.

Het Rekenhof verzoekt u te antwoorden binnen de termijn van 1 maand, zoals voorzien in artikel 5bis, derde lid, van de organieke wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof.

Een ondertekend exemplaar van de jaarrekening wordt aan het agentschap Centrale Accounting bezorgd.

Een kopie van deze brief gaat naar de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, alsook naar de leidend ambtenaar van het FIVA.

Op last:

Het Rekenhof:

Jozef Van Ingelgem
Hoofdgriffier

Ignace Desomer
Voorzitter